

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petítor egyszer
 18 fillér, többszöri hirde-
 tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 52. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Kereskedők szervezkedése.

Magyarország kereskedői egy nagy országos szervezetben egyesültek, hogy érdekeiket megvédelmezzék és sikeresebben tölthessék be azt a hivatást, amelyet a gazdasági élet a nemzetek nagy munkájában a kereskedelemnek kijelöl.

Hogy a kereskedelem a nemzetek gazdasági életében egyik legfontosabb tényező, afelett manapság józan eszű ember nem vitatkozik. A kereskedelem ép oly produktív a nemzetre nézve, mint a földművelés s az ipar, amelynek termékei a forgalom által értékesebbé és mindig értékesíthetőkké válnak. A különböző foglalkozási ágak úgy egymásba fonódnak, annyira összekapcsolódnak a gazdasági élet nagy szervezetében, hogy azokat egymástól elszigetelve képzelni nem lehet s amint a kultúra magasabb fokán az ember kibontakozik a kezdetleges életmód bilincseiből; amint szükségleteinek szaporodásával önmaga nem képes azok kielégítésére alkalmas javakat előállítani; amint a termelésnek a munkamegosztás alapján kell szervezkednie: a közvetítő kéz nem hiányozhatik, mert enélkül egészséges gazdasági élet, haladás, kulturális fejlődés, vagyonosodás nem létezhetik.

A történelem tanúsága szerint a kereskedő nemzetek voltak a legelsőek, amelyek vagyoniilag megizmosodtak; tudományokban, kulturában erősödtek s ezek lettek a műveltség első terjesztői. A kereskedéssel és iparüzéssel foglalkozó népek alkotják mai napig is a legerősebb államokat. Anglia világuralmát, Hollandia, Belgium gazdagságát, Franciaország szellemi hatalmát az iparnak s az evvel együtt fejlődő kereskedelemnek köszönik. Észak Amerikát kereskedelme, óriási forgalma, a minden téren érvényesülő vállalkozási szellem tette naggyá. A hajdan hatalmas Spanyolország pedig akkor kezdett visszaesni, amikor kereskedelme visszafejlődött, összezsugorodott.

Azok, akik avatatlan kézzel támadnak a kereskedelem ellen, nem ismerik a történelem tanulságait s akik minden szatocsban uzsorást, minden kereskedőben a nemzet ingyenélőjét, jogtalan hasznot kereső kufárt látnak; akik azt hiszik, hogy

azok a milliók, amelyeket a kereskedelem a közvetítés fejében kap, a nemzet vagyónából ellopott haszon; akik egy-egy divatos politikai áramlattal uszva békóba szeretnének verni minden szabad mozgást csak azért, hogy a vállalkozási szellem, az élelmesség, a közvetítés jutalmát ne kaphasson, azok nem tudnak vagy nem akarnak tárgyilagosan gondolkodni. És miután sokan vannak ebben a táborban, természetes, hogy hangos még az a szó, amely a kereskedők országos szervezkedése felett pálcát tör. Sokan vannak még, akik nem akarják beismerni, hogy az országos magyar kereskedők egyesülete ép oly fontos tényezőjévé válhatik a magyar nemzeti életnek, mint amilyen fontos az országos magyar gazdák egyesülete s amilyen joggal védelmezi az OMGE a mezőgazdák érdekeit, amilyen joggal igyekszik biztosítani a magyar földet a magyarságnak, ép oly joggal szervezkedhetnek a kereskedők a magyar kereskedelmi érdekek védelmezésére s a magyar kereskedelem felvirágoztatására.

Az OMKE egyik legfontosabb tényezője lehet a nemzet gazdasági életének, ha a szervezkedés a magyar kereskedelmi érdek, tehát nemzeti célok szolgálatában történik, amint a mult héten megtartott alakuló közgyűlés hangoztatta. Az OMGE magyar agrár érdekeket szolgál, az OMKE álljon a magyar kereskedelmi érdekek szolgálatába. Sok ponton össze fognak ütközni; az érdekelletétek kidomborodnak több kérdésben; de ez nem jelent nemzeti veszedelmet mindaddig, amíg egyik oldalon sem fajul a küzdelem osztálygyűlölétté; amíg vívmányait mindegyik az egész nemzetnek biztosítja.

Nem a rideg és önző merkantil szellemnek az egész vonalon való feltétlen érvényrejuttatása az, ami a magyar kereskedőket egyesítette. Nem ez a hang ütött felénk az országos gyűlésről. Hazafias célok domborodtak ki, amelyek legelső sorban a magyar kereskedelem alapjainak megszilárdítására vonatkoznak. Ha megvalósulnak, nemzeti vagyont fognak képezni, amelynek karmait a jövő nemzedékek is élvezik.

A magyar kereskedelem nagyon ifju és nagyon gyenge. Ha volt is kereskedelmünk, az sem volt magyar. Idegen volt a tőke, amellyel dolgozott; idegen volt a szelleme,

sőt a nyelve is; nemzeti célokat nem szolgált.

Nem vagyunk kereskedő nép. A magyar a földet művelte, vagy harcolt. A legelső iparosok, akiket a civilizáció uttörői Magyarországra hoztak, olaszok és németek voltak; a kereskedők pedig görögök, örmények és zsidók. Az idegen népből való iparosokból kialakult a városi polgári elem s miután a városok és céhek kiváltságokat kaptak, a polgárság, az iparososztály, még ha nyelvben nem magyarosodott is meg, hozzásimult a nemzet életéhez. A kereskedő nép azonban ki volt zárva a kiváltságok sáncaiból; foglalkozását nem tekintették egyenrangúnak a többi foglalkozásokkal. A kereskedők tehát idegenek maradtak a nemzetre nézve évszázadokon keresztül. Itt éltek, de nem kötötte őket ide más, mint a kényszerűség vagy az önzés; a nép jólétéhez, a nemzet boldogulásához nem fűződött semmi érdekük. Kereskedők voltak csupán és minden garas, amit szereztek, idegen zsebekbe vándorolt; tevékenységükkel hasznot csak maguknak szereztek. Az ókorban a phoeniciai kereskedő a másik világrészben is nemzetének szerzett dicsőséget; a spanyol kereskedő gályája Amerika partjain is spanyol kulturát hirdetett s a nemzet részére hordta haza az aranyat; a magyarországi kereskedő görög volt, örmény velt, izmaelita volt, csak magyar nem volt.

Először össze kellett törni a kiváltságok bilincseit; le kellett magáról rázni a nemzetnek az évezredek elöitéleteket, hogy az egyenlőségben s a szabadságban része legyen mindenkinek, aki ezen a földön él. Azután lehetett csak remény arra, hogy a kereskedelem magyar lesz és nemzeti célok szolgálatába szegődik.

És ma már a magyar kultúra meghódította az elméket, a magyar föld és magyar nép szeretete helyet kap a szivekben; ma már mindenki, aki ebbe a földbe verte le sátrának karóját, kell hogy átérezze a nemzet iránt tartozó kötelességeit. A kereskedelem is magyarrá vált s az a jövedelem, amelyet a kereskedő élvez, szintén a nemzet gazdasági erejét gyarapítja.

Abban a reményben, abban a tudatban, hogy az OMKE célja egy a nemzet érdekével; abban a reményben, hogy a kereskedelem az egyesülés által magyarrá válik

minden ízében s gazdasági érdekeit egyetememes nemzeti célok szolgálatára rendeli; abban a reményben, hogy megerősödése a magyarságnak gyarapodást és dicsőséget szerez: minden elfogulatlan embernek megelégedéssel kell fogadni az egyesülést.

A hadsereg.

A közös hadsereg óriási szükségleteinek fedezésére újra 400 millió kell, amelyet az államnak elő kell teremnie, mert a civilizáció korában is csak a szurony biztosítja fennmaradását.

Rengeteg költséggel tartjuk fenn a hadsereg intézményét s bizony még a leglojálisabb adófizető sem mondhatja, hogy valami nagy örömmel telik benne. A hadsereg állam az államban, más szellem lengi át és más törvényekkel kormányozzák. Míg egyfelől a katonának, mint egyének politikai jogai nincsenek, addig másfelől a törvény olyan előnyöket biztosít neki a polgár felett, melyek nemcsak hogy felérnek a politikai jogok nélkülözésével, de határozottan előnyösebb helyzetet teremtenek a katonatiszt javára, a polgár hátrányára.

Csodálatos! Nézzük Franciaországot, Németországot, Angliát s a többi kulturált államokat s látni fogjuk, hogy azok a népek dacára annak, hogy nem kisebb sullyal nehezedik rájuk a hadsereg költsége, lelkesednek a katonaságukért, a nemzet hősiességét, dicsőségét, reménységét látják benne. A népek odakünn megvannak a maga népszerű tábornokai, akiket úgy megbeesül, hogy egy politikust sem jobban. Míg nálunk nemcsak hogy nincsenek népszerű tábornokok, de ösztönözni a hadsereg egyáltalában nem népszerű.

Téved az, aki azt hiszi, hogy ez a sajnos körülmény tisztán csak politikai okokra vezethető vissza. A közönség manapság már nem rágódik közjogi gravámeneken, sokkal inkább érdeklődik a közgazdasági közérdek iránt. Hanem igenis a hadsereg szelleme, az ő külön társadalmi és korporális törvényei képezik a választalat a hadsereg és a nép szíve között, a katonaság elszigeteltsége, a katonatiszti karnak a polgárságtól merőben eltérő életnézete okozza azt, hogy nem tudunk egymás mellett felmelegedni. Az újságokban, a zöld és fehér asztalnál mindig bizonyos sajátos idegenszerűségnek hangja az, mellyel a mi közös hadseregünkről tárgyalnak, mert ha vérünkben való vér is az osztrák-magyar katoná, nem a mi lelkünkben lelkesező lélek.

És ez a legfőbb oka annak, hogy olyan kevés magyar fiú lép a katonatiszti pályára. A szülői házból, az iskolából s az életben egész más szellemet oltanak be a serdülő ifjú lelkébe, mint amilyen az, amely katonáknál uralkodik s nem esoda, ha nem tud vele megbarátkozni.

Mikor fognak végre az intéző körök rájönni arra az igazságra, hogy ez az állapot, mely nem egyéb, mint állandó feszült viszony a hadsereg és a polgárság között, nagy hátrányára van mind a két félnek s válságos háborus idő esetén országos katasztrófa elé vezethet? Mikor fogják reformálni a szellemét annak a hadseregnek, melyet állami létünk fundamentumának tekintenek? Mikor lesz nálunk a hadsereg népszerű éppen úgy, mint a külföldön?

E kérdésekre bizony nem kapunk megnyugtató választ a katonaság részéről. A copf, amely a múlt század eleje óta kormányozza jól — rosszul a hadsereget, szívós és erős, valami nagy reformátornak kell jönnie, aki kiírta.

Ma már elméletben nem állja útját senki a nemzeti szellem érvényesülésének; de hogy az ugynevezett nemzeti vívmányok fognak-e az életben látható eredménnyel jární, még bizonytalanra vár.

Szívből és lélekben egynek kell lennie a népnek hadseregével s e helyett hűvös elszigeteltségben élnek közöttük a hadfiak s van nem egy város Magyarországon, ahol a polgárság és a tisztikar egyáltalában nem érintkeznek társadalmilag.

Ha elgondoljuk, hogy közadónk oroszlanrészét a hadsereg nyeli el, hogy az utolsó vánkunkat is elviszi a végrehajtó, hogy kiszorítsa belőlünk az adót, melyből a hadsereget olyan urasan eltartjuk, bizony nagyon keserűen esik az a tudat, hogy ezt a nagy áldozatot egy olyan intézményért hozzuk, amely rokonszenvünket kiérdemelni nem tudja.

Azok, akik a hadsereg sorsát intézik, ugylátzik nem reflektálnak erre a rokonszenvre s nem tartják szükségesnek azt, hogy a katonaság és polgárság közti viszony bensővé és meleggé legyen. Sőt inkább az az elv vezérli őket, hogy a távolság a polgárság és hadsereg közt mindig megmaradjon s inkább nagyobb legyen, mint kisebb.

A külföld példái, ahol a nép isteníti a maga népszerű hadseregét, nem hatnak rájuk, rájuk nézve előnyösebb, ha minden a régiiben marad.

S a polgárság fokozódó keserűséggel türi, mint aknázza ki anyagi erejét az állam az államban.

A községi és körorvosok.

Magyarországnak ma minden rendű és rangú intelligens eleme kongressusokra jár. Egy hétre átlag két kongressus esik. A múlt hét sem kivétel; annak is volt két országos gyűlése.

Érdemes azokon az eszméken elmélkedni, amelyek a kongressusokat összehozzák és megdöbentő az, hogy alig akadt a végtelen határozatokban, jegyzőkönyvekben egy kettő, amelyiknek ne az lett volna a vezető gondolata, hogy az államhatalom tegyen valamit, hozzon áldozatot egyes érdekkörök részére.

És az állam igyekezett a szükségleteket kielégíteni, a jogos kívánalmaknak eleget tenni. Szubvenciókat osztogatott, törvényeket alkotott a gyengébbek védelmére, fizetéseket rendezett, de még mindig nagy feladatok megoldása előtt áll, még mindig nem lehet belátni az áldozatok nagyságát, amelyeket meg kell hoznia, ha be akarja fejezni azt a munkát, amit megkezdett.

A tisztviselők fizetésének rendezésével a közszolgálat összes faktoraiban felébredt az a jogos ambíció, hogy jobb helyzetbe jussanak. Rá került a sor már a jegyzőkre, soron vannak a vasutasok is; természetes tehát, hogy a községi és körorvosok is várják az áldást. Miután pedig hang sem hallatszik, hogy mikor lesz az illetmények rendezéséből valami, kongressuson, hangos szóval kérdezik meg: mikor kerül ránk is a sor?

Valljuk be, hogy a sok méltányos igény között nem volt egyetlen egy sem, amely indokoltabb lett volna a körorvosok kérésénél. Mert nem a városokban lakó orvosok helyzetét kell zsinórmértékül venni, hanem a falusi doktorokét, miután ezek vannak többségben s ezeknek a megélhetését kell első sorban biztosítani, hogy a nép számára is biztosítsa az állam a tudomány áldásait.

Azoknak a falusi orvosoknak pedig nagyon sanyaru a helyzetük. Fizetésük akkora, mint egy vasuti váltóórre, lakbért nem kapnak s uti-átalányaikra ráfizetnek; emellett látogatási díjakat ugy limitálják, hogy a két hatosos recipéből véres verejtékekkel is alig képesek megélni, mert tudni való, hogy a nép csak nagy szükség esetén fordul orvoshoz; legtöbbször csak azért, hogy meg ne bűntesse a szolgabíró.

Aki csak a városi orvosok helyzetét ismeri, az elfogultan ítélni tudja a kérdést; aki azonban Magyarország szegényebb vidékein járt s látta, hogy milyen jutalmazó a községi vagy körorvos praxisa, az belátja kérelmük igazságát.

De vegyük csak a saját vármegyénket, amely — sokat hangoztatott szegénysége mellett — az ország jobb módu vidékeihez tartozik. Hány olyan körorvos van, aki a magánykorlatból

TÁRCA.

A hadnagy ur találkája.

Vorpass!

Zu!

Drumm! A hadnagy összekeverte a kártyát. Szivart vett elő zsebéből s futólag megnézte óráját s határozott hangon jelentette ki:

— Osztok, nem osztok urak, nekem menni kell, nyole órára dolgom van, halaszthatatlan dolgom.

— Magának mindig dolga van öcsém, szólt a kövér kis kereskedő, ki Pummel Tóbiás névre hallgatott. Talán megint asszony van a dologban? Nem áruljuk mi el, megmondhatja bátran. Hej! amikor még én is fiatal voltam, hány szép asszonyt bolondítottam el. Jól teszi hadnagy ur. Addig míg fiatal az ember, addig teszi csak, később ugy is vége.

Vastag, husos kezeivel végig simította homlokát, e műtét közben végtelenül ügyelve reá, ne hogy kifogástalan parókáját félre tolja.

— Ki oszt?

— Aki kérdi.

Pummel Tóbiás ur nevetett. Ő különben mindenre nevetett és mindig beszélt. Rendkívüli buzgalommal, jobb ügyhöz méltó kitartással játszott, de azért soha nem figyelt a játék menetére, a vízzel mindig hátralékban volt s valahányszor

rajta volt az osztás sora, a hadnagnak kellett őt erre serkenteni.

— Hát mondja csak, kedves hadnagy ur, ugyan ki az a szép asszony, kivel találkája van, hadd sajnálkozzunk a férjén... Itt van ni! Két zöldre megyek és kapok rá két pirosat! Ma határozott pechem van. Hát csakugyan megy — szólt a távozni készülő hadnagyhoz — no hát nem tartóztatjuk. Mi még maradunk urak, csinálunk három tourt. Imre, mondja a pincérnek, csak valami inni valót! Abból az ötvenesből.

A hadnagy mosolygott. Ismerte már az ő embereit. Tudta, hogy mit jelent az a három tour. Fel nem kelnek ezek éjfélnél hamarább. Mehet ő egészen nyugodtan. Jobban tartja ezeket a kártya, mintha lánccal volnának erősítve a székhez.

Sorra elbucuzott az uraktól és kardját hangoosan esörtetve, indult kifelé. Sietni kellett, mert az asszonyok mindig idegessék és türelmetlenek, a katonának pedig a pontosság a legfőbb.

Lakására érve, legényét szólította:

— Hol ülsz megint, tizszer kell utánad kiabálni.

— Hadnagy ur, jelentem alássan, nem ültem, hanem feküdtem.

— Este nyole órakor? Miféle új divatokat kezdesz megint?

— Jelentem alássan, maradi vagyok.

— Megbolondultál?! Hát nem ismered a reglamát, hogy csak reggel szabad maródit jelenteni?

Mi bajod?

— Fáj a karom.

Hol, te?

— Ha emelem.

— Hát ne emeld, gazember! Csizmámat, bluzomat!... Most pedig ide figyelj. El jöss velem. Látod azt a zöld házat ott? Én oda bemegyek. Te megállsz a kapuban és amíg én ott bent vagyok, senkit az ajtón beengedni nem fogsz. Érted?

— Igenis értem hadnagy ur, senkit sem fogok beengedni.

— Aztán csak csinálj bolondot megint.

— Igenis hadnagy ur, bolondokat csinálók megint.

— Szamá! Nem fogsz csinálni, mert különben vasra verettek!

— Igenis értem hadnagy ur, nem fogok csinálni.

— Vorvere.

A hadnagy ur gyors léptekkel sietett a ház felé. Legénye utána. A kapuhoz érve, a hadnagy még egyszer figyelmeztette legényét s aztán be ment a házba.

A szobában már szívdobogva várta a szép asszony.

A hadnagy kezét csókolt. Letette sipkáját, kardját, keztyűjét s helyet foglalva a szép asszony mellett a pamlagon, azonnal megkezdte az ostromot.

Hosszas ostrom után sikerült is egy forró csókot nyomni a kis piros ajkakra, midőn egy-

nem keres kétezer koronát s 600 korona fizetését nem tudja a községektől rendszeresen megkapni.

Képzeltető, hogy milyen lehet a helyzet a még nyomorultabb nép között; és képzeltető, hogy az orvosi karnak milyen tagjai élnek az Isten háta mögötti falvakban.

Mikor az a szegény medikus, aki nem ér rá évekig a kórházakban ingyen gyakornokoskodni; akinek nincs annyi anyagi ereje, hogy városi lakást rendezzen be és praxist bőjtöljön ki, és sürgősen kenyér után kell látnia, kezébe kapja a diplomáját, elfogadja azt a nagy nyomorúságot, amelyet a körök kínálnak. Ambíciójával vonul be körébe, de az élettel való folytonos küzdelem és sanyaruság között elvész az ambíció s a kéthatos recipe és orvosi tanács csak a doktornak magának ér meg két hatost, ha ugyan azt is megkapja.

A falusi orvos azután lemarad a tudomány haladó szekeréről s ha meg akar élni, egyéb jövődelmező foglalkozás után néz. Az oláh pap és dászkal maga szántja a földjeit s előlött megbotránkozik a mi magyar népünk. Ismertem orvost, aki tojással kereskedett, mert nem tudott egyébként megélni. Ez nem megbotránkoztató?

Amikor a járási, városi, megyei orvosok, akik pusztán csak a közegészségügyi intézmények felett őrködnek, a közegészségügyi törvények és rendeletek végrehajtását ellenőrzik, szóval adminisztratív teendőket végeznek és véleményeket nyilvánítanak, amikor ezek jajdultak fel a helyzetük miatt, nem volt igazságuk. A hatósági orvosoknak kevés idejét köti le a községi orvosi látogatási díjaikat nem nyomja le a minimumra a községi szabályrendelet s a járási székhelyeken rendszerint meg lehet már a magán-gyakorlatból is élni. Nem mondom, hogy valami nagy zsák pénzt vittek volna haza a közpénztárakból, de mindenesetre sokkal könnyebben várhattak volna helyzetük javítására, mint a községi és körorvosok.

Az emberanyag az államok legfontosabb tőkéje; ennek a védelme a legelső állami feladat. A betegek ápolására, kórházakra, a közegészségügy fejlesztésére semmiféle áldozat sem nagy. Ha az állam megtízszerezi is az erre adott költségeket, annak sem szabad fájni, különösen ha az orvosok jobblétén kívül egyéb látzata is van az áldozatoknak. Nálunk azonban — a kórházakon kívül — közegészségügyi szolgálat alig van és nem is lesz addig, amíg a közegészségügyet nem államosítják. A kérdésnek más megoldása nem is lehet, mert a legfontosabb állami érdeket az államnak kell kézbe vennie.

Az államosítást úgy képzelem, hogy minden körorvos szakközége lesz a hatóságnak s nem csak ápolója és gyógyítója a népnek, hanem

hivatott őre a közegészségügyi rendelkezéseknek. És ezzel feleslegessé válik a járásorvosi intézmény, illetve kisebb körökbe szorítkozik a hatósági orvosok működése, tehát a közegészségügyi szolgálat intenzívebbé válik.

De a községi és körorvosok az államosítást nem várhatják be; helyzetüket javítani kell akár az államnak, akár a községeknek. A kongresszus olyan szerény kívánalmakkal állt elő, hogy azt feltétlenül méltányolni kell. 1600 K fizetést kérnek és négy, egyenként 200 koronás ötödéves korpótlékot. Nem aspirálnak többre, mint a jegyzők, akiknek pedig sok helyen nagyobb a mellékjövödelmük, mint a körorvos magán-gyakorlatából származó bevétele.

Ez az igény nem túlzott s hisszük, hogy az ország egész közvéleménye a körorvosok mellé áll, a kormány pedig keres rá módot, hogy legalább a legszegényebb vidékek orvosain segítsen.

Igazságszolgáltatás.

Az esküdtsek e hó 25 és 26-án ült össze a zalaegerszegi kir. törvényszéknél, hogy ítéletet mondjon három ember felett, akik embertársuk életét oltották ki.

Elretentő meztelenséggel domborodott ki a bűnös elvetemültség, amely boszúból és pénzvágtyból gyilkol; minden emberi érzésből kivetkőzött bűnösök előre kifőzött terv szerint állati kegyetlenséggel leütnek egy hét gyereket tartó apát, másutt pedig az éjszaka sötétjében alattomosan leselkedik haragosára az orgyilkos és leüt egy ártatlan embert.

Viisszatartó bűnök, amelyek megrendítik a civilizációba vetett hitet s az emberi lélek mélyeséges elfajulása leveri a humanus eszmék szolgálatába állott embereket.

Az első napon Válics József tolesányi lakos állott az esküdtsek előtt.

A tárgyalást dr. Fritz József kir. törvényszéki bíró vezette; szavazó bírák Rohoney István és Skoday Aurél; jegyző Dombó Imre. A vádhatóságot dr. Rézler Kornél kir. alügyész képviselte; a vádlottat dr. Hajós Ignác ügyvéd védelmezte. Az esküdtsek tagja: dr. Tarányi Ferenc, Udvardy Vince, dr. Marik Pál, Tivolt János, Németh Jenő, Sándor Zsigmond, Tikk László, Páll Viktor (főnök), Stefanek János, Vargha Vilmos, Németh Zsigmond, Radó Pál, Molnár Mihály.

Válics József tolesányi urasági esikós haláltokozó súlyos testi sértés büntetvével vádolva állott az esküdtsek előtt. Régi haragosa volt Vaesko Miklós tolesányi pusztai majorgazdának.

pozitúrába vágta magát, nagy hasával egy lépést tett előre és bömbölő hangon kérdezte:

— Hol a hadnagy, te, te asszony?

Hangos sirás lón reá a felelet.

— Ne bögjete, mert mindjárt agyonütlek!

Hová tettétek a hadnagyot?

— Oh Tóbi, Tóbi — felelt siró hangon az asszony — már megint be vagy rugva. Látd, miért iszol mindig?

Pummel Tóbiásnak e kijelentés kissé lehütötte hareias kedvét. Meghökkenve nézett széjjel a levegőben. A két asszony észrevette a pillanatnyi változást. A következő másodpercében közrefogták, egyik jobbról, a másik balról beszélt a fülébe; ha az egyik elhagyta, rákezdt a másik a sirást s végre hosszas magyarázat és fejtegetés után tisztában állott szegény Pummel Tóbiás előtt, hogy ő tegnap kissé többet talált bevenni a jóból, a hadnagy egy másik partnerrel együtt úgy hozta késő este a vendéglőből és hogy ő most is a bor hatása alatt — ártatlanul gyanúsítja az ő anyagi feleségét.

Tóbiás urral forgott a világ. De mint mindig, úgy most is megadta magát és magához huzva feleségét, jobbról és balról is megveregette annak arcát s a legnagyobb meggyőződés hangján morogta maga elé:

— Hiába, ezeknek az asszonyoknak mégis igazuk van.

Mult év december 23-án este találkozott vele Kulesár Mihály koresmájában Pakodon, már egy kicsit borosan és rövidesen összeszóalkozott és össze is kapott vele úgy, hogy úgy kellett őket széjjel választani. Vaesko és a vele együtt levő Pál Károly béres erre rögtön felszedelőzködtek és haza mentek. Válics is utánuk akart menni, de egyideig visszatartották, nehogy az uton újból verekedést kezdjen. 7-8 perc múlva azután ott hagyta ő is a koresmát és keresztlévágya a réten, elébe került Vaeskonak és Pálnak, lesbe állt a majorban a eselédház előtt, és mikor Vaesko és Pál odaértek, előugrott a mellől az akácfá mellől, a melynél meghúzódott és a szuroksötétben leütötte — Pál Károly bérest.

Vaeskot akarta, de mivel a nagy sötétben az alakokat meg nem különböztethette, Pált ütötte le, mivel pedig gyerekkora óta jó pajtáságban állott. Mikor megtudta, hogy őt és nem Vaeskot ütötte le, maga is megsíratta. Pál után őt árva maradt. Hogy mivel ütötte le, nem lehetett kétségtelen bizonyossággal megállapítani, mert Válics azt vallotta, hogy a saját botjával, — ennek azonban ellene mond az, hogy Pál fején külső sérülésnek semmi nyoma nem volt, már pedig ha Vaesko az ő vékony botjával mérte volna rá azt a halálos és koponya repedést okozott ütést, ez a bot vékonysága mellett külső sérülés nélkül meg nem törtéhető volna. Különbö Válics beismerésben volt, csak azzal védekezett, hogy Vaesko és Pál őt támadták meg és ő aztán önvédelemből ütött. Ez azonban a tárgyalás során semminemű beigazolást nem nyert.

A védő a bizonyítási eljárás kiterjesztését kérte arra nézve, hogy Válics megtehetné e az utat a réten keresztül annyi idő alatt, hogy az előbb eltávozottak elé kerülhessen s hogy az a husáng, amely a vizsgálat megindítása után hat hét múlva került elő, honnét származott. Az ügyész ellenezte a kérést, mert a vádlott beismerésével szemben ezek a körülmények nem fontosak.

A törvényszék a védő kérését elutasította.

A főtárgyaláson megjelent az áldozat özvegye, aki öt gyermekkel együtt maradt a nyomorúság kenyerén. 900 korona kártérítést ítélt meg neki a törvényszék, de az behajthatatlan.

Az esküdtsek a vád és védelem meghallgatása után erős fölindulásban elkövetett halált okozott súlyos testi sértésben találta Válicsot bűnösnek és a törvényszék 4 évi börtönrre ítélte és nyomban letartóztatását is elrendelte.

A második napon Zsemle István 30 éves és Vizmati Imre 28 éves kanászok rablógyilkosság büntetvével vádolva álltak az esküdtsek előtt.

A tárgyalást Sztaniszlavszky Adolt elnök vezette; szavazó bírák Skoday Aurél és Sperlágh Géza; jegyző Galló István. Közvádoló Schneider Gábor kir. ügyész. Zsemle Mihálovics Károly, Vizmatit dr. Grünwald Samu ügyvéd védelmezték.

Az esküdtsek tagjai: dr. Tarányi F. főnök, Zathureczky Márton, Tivolt János, Murkovics János, dr. Kelemen Károly, Füle Imre, Sándor Zsigmond, Pánczer Gusztáv, Stefanek János, Kiss Lajos, Hann János, ifj. Nyáry Kálmán, Németh Jenő.

A vádlottak irástudatlan emberek, akik egész életükben disznókat őriztek. Zsemle gyámoltalan, majdnem hülye kinézésű félszeg ember; Vizmati tipikus kanász.

A bűn szerzője Zsemle volt; a vizsgálat során be is vallotta, a főtárgyaláson azonban tagadni próbált.

Zsemle Istvánnak rosul ment a sora. Elégedetlen volt s pénzt akart szerezni bármilyen áron.

A mult év november havában elment sógorához, Vizmati Imréhez, akinek elpanaszolta a sorsát.

— Bizony kellene valamit csinálni, hogy egy kis pénzhez jusson az ember.

Ki is rukkolt az ajánlattal, hogy tegyenek el valakit láb alól.

Vizmati először nem ment bele a veszedelmes ajánlatba, de Zsemle havonként egyszer-kétszer felkereste s tértette a bűn útjára.

Tavaszkor Vizmatinak eldöglötték a disznói és nyomorúságba került s husvét körül már hajlandóságot mutatott a bűnre.

Ekkor Zsemle már kész tervvel állott elő.

Jó ismerőse volt Takács József porszombati disznókereskedő, aki többször jót is tett vele. Ezt az embert szándékozott törbe csalni. Vizmati egy ideig még szabadkozott, de Zsemle megnyugtatta:

— A pénz nem beszél. Nem árul el senkit.

A két cimbor a legapróbb részletekig kidolgozta a tervet.

Zsemle elment Takácshoz avval a birrel, hogy Vétymben 50 darab eladó malacot tud; a lendvai vásár után olesón megvehetné őket. Takács elfogadta az ajánlatot.

Zsemle híradása után Vizmati is felkészült az utra. Tarisznyájába két napra való eseséget tett és sógorával, akivel valahol az erdőben találkozott, az éjszakát valami elhagyott istállóban töltötte. Másnap Csömödéren vasutra ültek, de még arra is ügyeltek, hogy ismerős ember együtt ne lássa őket.

Alsólendván elváltak. Zsemle a vásárban felkereste Takácsot, Vizmati pedig a Korona vendéglőből leste, mikor megy arra a két ember.

Ugy beszéltek meg, hogy Vizmati távolról követi őket s csak a gosztolai erdőben csatlakozik hozzájuk. Előre megállapították a tett összes részleteit. Zsemle köhint, erre Vizmati fejbe üti Takácsot hátulról, Zsemle pedig elülről.

És a tervet borzalmasan végre is hajtották.

Zsemle és Takács Alsólendváról Vétym felé igyekeztek gyalogszerrel s Vizmati az erdőben uton érte őket. Elöl ment Zsemle, azután Takács, hátul Vizmati. Egy elhagyott helyen Zsemle köhintett, . . . de Vizmatiban felébredt a jobb ösztöne s a félelem. Nem ütött. Ez ez megismétlődött kétszer. Zsemle ekkor hátramaradt s azt mondta sógorának, hogy még egy alkalmas hely kinálkozik csak, azontul már nem lehet végezni Takácsossal. A legközelebbi jelre tehát meg kell történni a dolognak.

Vizmati — úgy látszik — teljesen a gonosz indulatu ember hatalmában volt; nem mert ellenkezni s a köhintésre fejbe ütötte az előtte haladó embert. Az ütés gyenge volt s Takács visszafordulva megfogta a botot; ekkor érte Zsemle ütése, amelytől az áldozat összerogyott. Zsemle parancsára Vizmati elvágta a vergődő áldozat nyakát; a hullát behuzták a sűrűbe, Zsemle magához vette a 410 koronát tartalmazó erszényt s mindegyik haza ment.

Zsemlet gyanuba fogták és letartóztatták, de tagadt mindent. Megirtuk, hogy Vizmatinak hogyan jutott nyomába a novai esendőség s hogyan tartóztatta le. Vizmati azután bevallott mindent, amire Zsemle is elmondta a büntett minden részletét teljesen úgy, ahogyan büntőrségre vallott.

A főtárgyaláson azonban igyekezett mindent Vizmatira hártani. Bevallotta, hogy a tett színhelyén volt ő is, de csak egyet ütött Takács vállára.

A védelemnek nehéz helyzete volt Zsemle ügyében. Nem is segíthetett rajta semmit. Dr. Grünwald Samu, Vizmati védője, meggyőzőleg csoportosította az érveket, hogy védené csak eszköz volt s ugyszólván ellenállhatatlan erő vitte a bünbe.

Az esküdtek mind a két vádlottat bünösnek mondták ki s a kir. törvényszék Zsemle Istvánt kötélt általi halálra, Vizmatit Imrét pedig 15 évi fegyházra ítélte.

Zsemle az ítélet kihirdetése alkalmával meg sem rendült s annyira elfásult, hogy azt sem tudta talán, mi történik vele.

Vizmati védője az ítéletben megnyugodott; Zsemle részéről pedig semmisségi panaszt jelentettek be.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. tan. város tanácsa, mint I-ső foku iparhatóság az 1884. évi XVII. t.-c. 26. §-a értelmében közhírré teszi, hogy Rozner Adolf zalaegerszegi lakos a Jákom-utcában a 13. sz. alatt a tulajdonát képező, Biszterezki Sándor és Kovács József cipész szomszédságában levő, a zalaegerszegi 3504. sz. tjkvben A) 536/b hrsz. alatt felvett ingatlanon egy fürdő-házat óhajtott építeni s e célból 1904. évi június hó 13-án d. e. 9 órára a helyszínére tárgyalást tűz ki, melyen azok, kik a vállalat ellen bármely oknál fogva kifogást akarnak tenni, kifogásaikat kötelesek szóval vagy írásban előadni, különben az üzlettelep engedélyeztetni fog.

Zalaegerszeg r. tan. város tanácsának 1904. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hírek.

Ev. ref. isteni tisztelet lesz május 29-én — ma — délelőtt 10 órakor a felső kereskedelmi iskola nagytermében.

A városi képviselőtestület f. hó 28-án Várhidy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a zalaközi rét és gévahegyi szántó eladására nézve az árverési feltételeket megállapította, a vágóhídi kert és a gévarti rét eladása tárgyában pedig a közgyűlést július 9 re kitűzte.

Az ipartestület megkeresésére a soproni kiállításra résztvevő zalaegerszegi iparosok terdjának, a szállítási és biztosítási költségeknek fedezésére a közgyűlés 300 K-t szavazott meg.

A közgyűlés felhívja az építészeti bizottságot, hogy a zalaegerszegi ág. ev. hitközség részére templomépítés céljára adandó telek helyére és nagyságára nézve a helyszínén tett tapasztalat alapján a legközelebbi közgyűléshez tüzetes javaslatot tegyen.

Olvasatott gróf Zrinyi Miklós emlékoszlopának június 12-én Csáktornyan leendő leleplezési ünnepélyre való meghívás. A közgyűlés elhatározta, hogy az ünnepélyen a polgármester vezetése alatt küldöttségileg részt vesz s a küldöttségben való részvételre a városi képviselők felkértek; egyúttal a város nevében a polgármester az emlékoszlop talapzatára koszorút helyez.

Az »Arany Bányák« szállót a képviselőtestület, mint legelőnyösebb ajánlattevőnek, Tosch Károly győri lakosnak évi 11.000 K bér mellett tíz évre bérbeadta s a polgármestert a szerződés megkötésével s annak jóváhagyás végett a közgyűléshez való terjesztésével megbizta.

Végül polgármester a városok szövetségének megalakítása és a f. hó 14-én Budapesten megtartott országos értekezletről tett jelentést, amit a közgyűlés helyesléssel vett tudomásul.

A csáktornyai nagyszabású Zrinyi-ünnepély körvonala mindinkább bontakoznak. Az ünnepély sorrendje: 1. Gyülekezés a Zrinyi-téren d. e. 9 órakor. 2. Ünnepi mise a Zrinyi-vár belső udvarában (kedvezőtlen idő esetén a Szent Ferenciek templomában). 3. Hymnus. Éneklés az emlékoszlopnál a tanítóképző-intézet férfikara. 4. Zrinyi Miklós emlékezete, ünnepi felavató-beszéd. Tartja: Dr. Wlassics Gyula, a Magyar Tudományos Akadémia kiküldöttje. 5. Az ünnepély méltatása horvát nyelven. Tartja: Liszjak Lajos plébános. 6. A küldöttségek koszorúinak elhelyezése. 7. Az emlékmű átadása s átvétele. 8. Szózat. Éneklés a tanítóképző-intézet férfikara. Az ünnepély után társasbéd a Zrinyi-szálló nagytermében. Egy teríték ára 8 korona. — A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör a választmány elhatározásából gróf Zrinyi Miklós a költő és hadvezér halhatatlan emlékének hódolva, koszorút helyez emlékoszlopra június hó 12-én. A küldöttséget dr. Ruzsicska Kálmán, a kör elnöke, vezeti. — Ugyancsak az elnökség felkért bennünket annak közlésére, hogy a kör azon tagjai, kik a küldöttségben részt akarnak venni, sürgősen tudassák ezt dr. Ruzsicska Kálmán elnökkel, hogy részükre a felavatás ünnepélyéhez gondoskodják. — A társasbédben résztvenni szándékozók, június hó 5-ig, Margitai József áll. tanítóképző-intézeti igazgatóhoz, mint a végrehajtó bizottság elnökéhez forduljanak.

Beiktatás. Sándly Ferenc káptalanfai adminisztrátor a káptalanfai plebánia javadalomra törvényszerűen beiktattatott.

Elismerés. Torontárvármegye közigazgatási bizottsága f. évi május hó 9-én tartott ülésében örömmel értesült arról, hogy Szabó Bertalan tanfelügyelőségi tollnok zalavármegyei királyi segédtanfelügyelőnek kineveztetett, amennyiben nevezett vármegyében tizenegy évi működése alatt, mindig a legnagyobb ügyszeretettel, hivatali buzgósággal, kitartó szorgalommal, főnöke iránti szolgálatkészséggel, az ügyfelek iránt pedig legnagyobb előzékenységgel teljesítette nemes hivatásának nehéz feladatát.

Jegyzőválasztás. Az ujonan felállított orho-viczai körjegyzőség körjegyzőjévé Szabadi György tükkeszentgyörgyi segédjegyzőt választották meg.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1903/4 tanévi érettségi vizsgálatok szóbeli része június hó 9, 10 és 11 napján lesz.

Érettségi biztos. A kereskedelemügyi miniszter a zalaegerszegi állami felső kereskedelmi iskolához Heltai József nagykanizsai kereskedőt, a nagykanizsai izr. felső kereskedelmi iskolához

pedig dr. Taizs Károly soproni kamarai másod titkárt küldötte ki biztosul

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Szalay József nagyatádi kir. járásbíróági díjnokot a perlaki kir. járásbíróasághoz irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Arany Izor eperjesi pénzügyi számvizsgálót hasonminőségben a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez áthelyezte.

Konkurzus. A veszprémi egyházmegyében a papi pályára lépni óhajtó ifjak felvételi vizsgálatára július hó 1-én délelőtt lesz Veszprémben a püspök palotában. A felvételt kérő ifjaknak keresztlevéllel és érettségi bizonyítvánnyal ellátva június 30-án kell jelentkezniök az egyházmegyei irodában, ahol orvosi vizsgálatnak is alá kell magukat vetniök.

Az ügyvédi kamarából. Változások az ügyvédek és ügyvédjelöltek névjegyzékében: dr. Stein Mór kaposvári ügyvéd elhalálása folytán az ügyvédek lajstromából kitöröltetett; irodája részére gondnokul Bakonyi Ferenc kaposvári ügyvéd rendeltetett ki. Poór Károly ügyvédjelölt, ki Poór Sándor kaposvári ügyvéd mellett van joggyakorlaton, az ügyvédjelöltek lajstromába felvételre; Stocker József ügyvédjelölt joggyakorlatának megszüntetése folytán az ügyvédjelöltek lajstromából kitöröltetett, Rónai János ügyvédjelölt dr. Rimánóczy Ferenc kaposvári ügyvéd irodájából Kovács József kaposvári ügyvéd irodájába lépett át joggyakorlatra, dr. Szunyog Mihály ügyvédjelölt pedig dr. Rimánóczy Ferenc kaposvári ügyvéd irodájából dr. Rózsa Ernő kaposvári ügyvéd irodájába lépett át joggyakorlatra.

A Balaton vizszinélése. A földmívelésügyi miniszter megbízásából Rieger Antal, a szombathelyi kulturmérnöki hivatal mérnöke, bejárja a Balatont, hogy a Balatonfüreden tartandó ankét számára méreteket és felvilágosításokat készítsen. A körüljárás közben minden részen több pontról készít felméréseket.

Kitüntetés. Az Országos Iparegyesület Pfeiffer Henrik zalaegerszegi bádigos mestert ipari jeleségeért és munkásságáért dísz éremmel tüntette ki. Az ipartestület előjárósága f. hó 29-én délelőtt 1/2 11 órakor nyújtja át ünnepélyesen a díszérmet, az ipartestület házában termében. Ezen alkalomra egy s iparosokat, mint az ipartestület barátjait s az érdeklődőket szívesen látja az Ipartestület előjárósága.

Megjutalmazott tanítók. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tóth Sándor perlaki állami elemi iskolai igazgatót és Major Károlyné hodosáni állami elemi iskolai tanítónőt a magyarnyelvi oktatásban tanúsított kitünő buzgalomuk elismerésül 100—100 K jutalommal tüntette ki.

Képviselői beszámoló. Dr. Szüllő Géza, a letenyei kerület képviselője, e héten tartotta meg beszámolóját. Választói szívesen fogadták s beszédeit sokan hallgatták.

Véglegesítés. A m. kir. pénzügyminiszter Nagy Imre zalaegerszegi ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztet jelenlegi állásában végleg megerősítette.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a Badaonyvidéki bortermelőik szövetségének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

A soproni kiállításra Zalaegerszegről ezidig a következő kiállítók jelentkeztek: Baly Béla lakatos, Faragó Béla magpergető gyáros, Füst Samu szabó, Gerencsér Károly kályhás, Gombás István betegs. p. titkár, Jády Károly szabó, Keszy Ferenc asztalos, Lusker János géplakatos, Németh Gábor kályhás, Pittermann István kályhás, Pfeiffer Henrik bádigos, Varga Gyula géplakatos és Papp Alajos kefekötő.

Hirtelen halál. Leopold Nándor zalaegerszegi építkezési vállalkozó f. hó 22-én délután sétája közben a Tüttösy-utcában hirtelenül rosszul lett és összerogyott. Lakására szállították, a hol néhány perc múlva meghalt. Temetése f. hó 24 én nagy részvét mellett ment végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Leopold Nándorné szül. Taferner Teréz, mint neje; Leopold Teréz férj. Csernko Antalné, Leopold Laura férj. Holeczinger Mihályné, Leopold Hermina, férj. Moga Kálmáné, mint testvérei; Csernko Tivadar és Nándor, Bagári Zsigmond, Junginger Antal, Károly és Nándor, mint unokacöccsei; Mészáros Ferencné, Doros Balásné,

Szadek Fáni, Juhász Jenőné unokahugai; Leopold Mártonné sógornője, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják Leopold Nándor építészeti vállalkozójának Zalaegerszegen, 1904. évi május hó 22-én délután 6 órakor életének 66-ik, boldog házasságának 40-ik évében váratlanul történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint f. évi május hó 24-én délután 5 órakor Zalaegerszegen fogtak beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat 1904. évi május hó 24-én reggel 8 órakor fog a zalaegerszegi róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Zalaegerszeg, 1904. évi május hó 22-én. Áldás és béke hamvaira!

Tanítógyűlés. A letenyei esp. kerület okl. tanítói köre f. hó 18-án Szepteknek tartotta tavaszi közgyűlését. Ezen gyűlésen történt a boldogult Nemes István köri elnök halálával megürült elnöki állás betöltése. E tisztségre egyhangulag Steixner Károly tormaöldi tanítót választotta meg a közgyűlés. A kör alelnökévé: Tóth Béla letenyei, jegyzőjévé: Peintler Géza kerkaszentmiklósi, pénztárossá: Iliás Géza felsőszemeyei kántortanítók választották meg szintén egyhangulag.

Folytonos árvíz a Kerkavölgyében. A Kerka folyó régóta híres arról, hogy iszappal és törmelékfával megtellett medre magasabb nívón áll sok helyen, mint a partja mellett elterülő rétek. Nem esoda tehát, hogy az idei szokatlan nagy esőzések folytán medréből azonnal kilépve hetek szám vizzel elborítva s eliszapolva tartja a réteket. F. hó 18-tól a Kerka, Cserta és Váliczkából egyesült víztömeg egész tengert képezett a Kerka alsó részének völgyében s a szegény kisgazdák a dombosabb helyekről nézegetve teljesen víz s iszap sárban álló réteiket és legelőiket, sokat mondólag, szomorú arccal kérdezték egymástól: hogyan neveljük marháinkat, miből fizetünk adót s mikor lesz már a Kerka szabályozás vagy legalább a tisztítás? Feleletet nem kapnak egymástól, de várnak s kérnek az illetékes hatóságától.

Színészet. Micssey F. György, a székesfehérvári színi kerület igazgatója a színházi idényt június hó elején kezdi meg Zalaegerszegen. Micssey társulata ma egyike a vidék jobb társulatainak, ugyanarra, hogy — amint halljuk — a pécsi színházért is pályázhatott. A társulatnak saját zenekara és gazdag díszletkészlete van. Az igazgató a Deák-téren arénát épített, amely teljes kényelemmel lesz berendezve s nagy színpaddal ellátva. Az előleges színházi jelentés gazdag műsort, sok újdonságot ígér. A bérlet-gyűjtést az Irodalmi és Művészeti Kör igyekszik elősegíteni s az már eddig is szép eredménnyel járt. Felhívjuk a közönséget, hogy pártolja a színészetet s minél tömegesebb bérletet jegyezzen, mert az irodalmi és művészeti kör csak abban az esetben gyakorolhatja befolyását a darabok megválasztására s az igazgató csak az esetben adhatna bérletben a legjobb újdonságokat, ha nagyobb bérlet lenne eleve biztosítható — Micssey társulatának elsőrendű tagjai: Micssey B. Julcsa operette és népszínmű énekesnő, Ráthonyi Stefi operette soubrette énekesnő, Rózsahegy Sárika operette coloratur énekesnő, Jakabfy Jolán soubrette énekesnő, Pintér Margit segéd énekesnő, táncosnő, Kendi Pirokska társalgási színésznő és énekesnő, Haraszy Mici naiva és vígjátékisoubrette, M. Nagy Mari operette és vígjátékicomica, B. Némethy Jolán drámai hősnő és anyaszínésznő, Torday Etel szende és társalgási színésznő. — Benedek Gyula bonvivant és jellem színész, Bogyó Zsigmond operette bouffo komikus, Szigethy Andor operette bouffo síheder komikus, Virág Jenő burleszk komikus, Tábori Imre drámai és kedélyes apa, Papp János operette bariton és népszínmű énekes, Baranyay Ferenc operette tenorista, Zilahy János drámai hős, Nagy Jenő társalgási színész.

Közigazgatási tisztviselők fizetésének rendezése. A vármegyei tisztviselők, ugyszintén a községi és körjegyzők fizetésének rendezésére vonatkozó törvényjavaslatokat a főrendiház e hó 21-én letárgyalta. Ő felsége a Király még ugyanazon a napon szentesítette s az országos törvénytarban ugyanaznap ki is hirdtetett. A fizetésrendezés tehát már törvény, csak a végrehajtási rendelet s különösen a pénz van hátra. Ugy halljuk, hogy a végrehajtási rendelet a jövő héten már megjelenik, de a kiutalványozásra csak júliusban

kerül a sor s a közigazgatási tisztviselők augusztus 1-én lépnek a felemelt fizetés élvezetébe. Az állami tisztviselők fizetésének rendezését néhány honatyá avval az indokollással siettetette, hogy sokan a jobb fizetés kontójára adósságot esináltak. Mi azt hisszük, hogy ebben a tekintetben állami és közigazgatási tisztviselők között nincs különbség; sőt a legtöbb megyei tisztviselő a felemelt fizetést már azóta költi, amióta szolgálatba állott.

Villamosságra berendezett malom. Ugy halljuk, hogy a kaszaházi zalai malmot mostani tulajdonosa, Böhm Zsigmond pacsai lakos, villamos erőre szándékozik berendezni. Az a terve, hogy a Zala hajtó erejét használja fel s ha ez sikerül, a város szintén olcsóbban rendezhetné be az utcai villamos világítást. Ez a terv persze sok nehézséggel jár, ha éppen nem kivihetetlen. Ugy tudjuk, hogy a város már egy ízben szakértői véleményt kért arra, hogy a Zala vize elég hajtóerőt szolgáltatna-e a villamos üzemhez; de kedvezőtlen választ kapott.

Jég, felhőszakadás, árvíz. Pünkösöd másodnapján óriási vihar dühöngött Nagykanizsán és vidékén. Délután 6 órakor jéggel vegyesen zápor esett, mely a tavaszi mulatságot tönkre silányította. Este 10 óra tájban azonban iszonyú erővel ujjult meg a vihar, mely órákon át dühöngött. A jég elverte a termést, a víz elöntötte a réteket, a szélvihar megtépázta a házakat; itt-ott a leesapott villám okozott óriási félelmet. Rövid pár óra alatt ezer meg ezer munkás kéznek egy évi fászsót munkája és reménye lett semmivé. A Gelse völgyének egy része tengerre változott, amelyen hullámokat kergetett a vihar; farakásokat, ólakat, szalmát, szénát, házi eszközöket hordott magával a hőmpölygő zuhatag. A vasuti töltésen átesapott a víz s a bevágások folyóvá változtak. Valóságos itéletidő volt. *Csapi, Ujfalvár, Morgán, Ujnép, Förhenc, Galambok, Magyarserdahely, Füzvölgy* stb. a pusztulásnak siralmas képét nyújtják. A zápor a déli vasutnak is nagy kárt okozott. Hétfőn este 10 órakor a Bécsujhelyről menő gyorsvonat Gelse és Nagykanizsa között Kámános határában kénytelen volt a nyílt pályán megállni, mert az árvíz a pályatestet alámosta. Az utasok a vasuti kocsikban töltötték borzasztó éjszakát és reggel kocsikon mentek Nagykanizsára. Kedden hajnalban ment egy munkásvonat a vész színhelyére és a több száz munkás délután 5 óráig az akadályt elhárította úgy, hogy az elakadt vonatok délután 5¹/₂ órakor bejutottak Nagykanizsára. — *Csaberendeken* délután 3 órakor keletkezett az orkán, majd hullt a zápor, mely után negyedóraig esett a jég, mely a szőlőkben óriási kárt okozott. A vihar fákat tépett ki és köveket hengerített le a dombokról. *Salomvárott* este 10 órakor volt a vihar; a villám beütött Kemes János gazdaember házába s azt elhamvasztotta, az istállóban pedig 5 darab szarvasmarhát agyonütött. Bánokszentgyörgyről írják, hogy ott és a szomszédos községekben 23-án este 8—12 óráig rettenetes jég, felhőszakadás s ennek következtében emberéletet veszélyeztető árvíz volt. Bánokszentgyörgyön 4 óra folyást dúlt az eső, a házak, kertek 1 méteres vízben álltak, épületek, lakházak dőltek össze, kirtéseket, az udvarokon levő ólakat, szalma s trágya rakásokat, farakásokat a szomszéd község határába hordta az ár, csak éppen a szilárdabb épületek maradtak meg, azokban is rettentő károkkal. Sertések, szárnyasok fulltak a vízbe. Az udvarokba kimenni nem lehetett, oly erős volt a víz árja, hogy az embereket elsodorta volna. Az utakat áttörte, az összes hidakat elhordta az ár, míg a mezőségeket a dió nagyságu jég, a belsőségeket pedig a vihar tette tönkre. A nép a tönk szélén áll. A mult héten a vármegye több községét újból kisebb-nagyobb jég- és károsította meg. Keszthely vidékén az előző héten szerdán, pünkösöd vasárnap és hétfőn volt jég.

Tanulók tavaszi mulatsága. A zalaegerszegi állami polgári és állami felső kereskedelmi iskola tanulóinak szokásos tavaszi tánemulatsága június hó 4-én, kedvezőtlen idő esetén pedig 5-én lesz a kaszaházi kertben. Belépő-díj 1 K 20 f. A tanulók együttes kivonulása zenésző mellett délután 2¹/₂ órakor lesz. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, sziveskedjenek ez iránt a felső kereskedelmi iskola igazgatóságát megkeresni.

Nincs pad a Baross-ligetben. A következő sorokat kaptuk: A közönség naponként frekventálja a maga nemében páratlan szép Baross-ligetet, azonban nagy kár, hogy nagyon kevés

pad áll rendelkezésre, és a séta utáni pihenésre nincs hely. Ezért kívánatos volna, ha akár a város, akár a szépítő egyesület gondoskodnék kellő számú padokról. A „Baross-Liget“-en kívül a város közelében sem megfelelő sétány, sem más üdülésre, szórakozásra szánt hely nincs; ez a közönség egyetlen sétánya, tehát megérdemelne néhány padot. — Szükséges volna ezen kívül még néhány lámpa is, mert esténként korom sötétség borul a ligetre.

Juniális. Baksa község intelligenciája hosszas fáradságos munkálkodás után olvasókört alakított. Hogy a létesített egyesület kitűzött célját minél hamarabb megvalósíthassa, pénztára javára f. évi június 2-án az ottani Hahn-féle vendéglőben táncal egybekötött juniális rendez. Belépti díj személyenként 80 f.

A katolikus legényegylet f. évi június 12-én a kaszaházi kertben, saját céljaira tánemulatságot rendez. Belépti-díj személyenként 1 K. Felülfizetéseket elfogad és hírlapilag nyugtázza az egylet választmánya.

Kuglizás közben. Kedélyesen kugliztak egy helybeli koresma udvarán Kukáló Sándor és Szablyás Imre itteni lakosok. Játék közben a két jó barát összeveszett egymással úgy, hogy verekedésre is került a sor. Kukáló erősebb lévén társánál, ezt leteperete és alaposan helybenhagyta és csak a közben a helyszínére érkezett vendégek közbelépésének köszönhető, hogy a felbőszült legények egymásban komolyabb kárt nem tettek.

A lovassági laktanya kérdése. Zalaegerszeget már régóta fenyegeti az a veszedelem, hogy vagy elviszik a honvéd huszárokat, vagy új laktanyát kell építenie, mert az illetékes katonai körök a mostani kaszárnyát nem találják megfelelőnek. A város természetesen a maga érdekeit védelmezi. A lovasságot, amelyért már tetemes áldozatokat hozott s amely más részről a városnak és a polgárságnak tetemes jövődelmet biztosít, itt kell tartania; de az új kaszárnya felépítése nagy költségeit is jó volna megtakarítani, ha lehetne. Ugy látszik azonban kénytelen lesz a város mégis belemenni az építkezésbe. Legutóbbi értesüléseink szerint a honvédelmi miniszter legközelebb véglegesen dönt abban a kérdésben, hogy a lovasságot Zalaegerszegen meghagyja-e s csak azután kerül a sor az építkezésre. A tervek már készen vannak s az új laktanya felépítése — telek nélkül — 300000 koronába kerülne és valószínűleg a mostani fődeles lovarda mellett épülne fel.

Szőlőmunkások sztrájkja. A sztrájk olyan divat lesz maholnap, hogy minden falunak lesz egy-két sztrájk-bizottsága; az iparos sutba dobja a szerződéseit, a mezei munkás a kapát, kaszát és szocialisztikus eszméket hirdet. Ujabbban a szőlőmunkások sztrájkjáról hallunk. Nem nálunk történt az eset, hanem Somlón, ahol a kapások mind abba hagyták a munkát. Eddig egy korona bért kaptak s most szerényen csak a dupláját kérik. Ugy mondják, hogy ez is kevés ugyan, de egyelőre megelégszenek vele, de csak abban az esetben, ha a gazda emberek, akiknek házuk és szőlőjük van, eltiltják a napszámba járástól. Természetesen a sztrájkolók hamar megpuhultak, de az a szomorú tanulság megmaradt a dologból, hogy most már a magyar paraszt ember is ismeri a bérharcot, amely ha elfajul, beláthatatlan gazdasági károkat okozhat.

Az olasz borvám. Ritka nagy arányú mozgalom indult meg az ország bortermelői és borkereskedői köreiben az olasz kormány által igényelt borvám kedvezmény ellen. Alig mulik el nap e tárgyban népgyűlések tartása és a miniszterelnökhöz, valamint a földművelésügyi miniszterhez monstre küldöttségek járulása nélkül, minél fogva konstatálható, hogy Magyarországon az osztatlan közvélemény a legkisebb és a legszűkebb körű vámkedvezmény megadásának is ellene szegül. A hazai közvéleményt Franciaország bortermelőinek erélyes fellépése is támogatja, mert ezek a leghatározottabban követelik a francia kormánytól, hogy minden oly vámkedvezmény, amelyet az olasz bornak megadunk, a legtöbb kedvezményes szerződés alapján Franciaország is követelje saját boraira nézve. Most az olasz kormány rábírní igyekszik a francia kormányt arra, hogy az olasz boroknak adandó vámkedvezményt ne tekintse Franciaországgal szemben szerződésesnek. De ha a francia kormány az ottani közvélemény ellenére szemet is hunyna az olasz borvám kedvezmény felett, nem éppen bizo-

nyos, hogy ugyanazt tennék más országok, pl. Német, Oroszország és Szerbia. Például Oroszország a hozzánk közel fekvő Besszarábiában jó és olcsó borokat termel, nem lehetetlen tehát, hogy a kedvezménynek Olaszország javára való megadása esetén a legtöbb kedvezmény alapján ez is hasonló vámkedvezményeket fog követelni a besszarábiai borok részére.

Agyonverték. Zóka János náprádfai urodalmi kanásznak valami kis elintézni valója volt a gulyással. Megpróbálták a dolognak szóbelileg való elintézését, ami azonban nem sikerült s azzal váltak el, hogy majd később, alkalmasabb időben teljesítik a leszámolásnak nagy és nem éppen kellemes munkáját. Ez a múlt pünkösdi nappján történt. Másnap — pünkösdi hétfőjén — Zóka János szabadságot kért, hogy tehenét a zalaegerszegi vásárra hajtja eladni. A mint a riskával Zalaegerszeg felé ballagott, ellenfele 2 társával utját állta s nyomban fütőköcsökkel kezdtek argumentálni, de olyan hévvel, hogy Zóka János csakhamar halva maradt az út árkában. A szerencsétlen embert az arra járó vásárosok lelték meg, a kik hírül adták a legközelebbi faluban az esetet. A esendőrség csakhamar kinyomozta s letartóztatta a tetteseket, a kiket a náluk talált bűnjelekkel átadtak a helybeli törvényszéknek.

Pünkösdi vásár. A f. hó 24-ére esett pünkösdi országos vásárunk nagyon silányan ütött ki. A zsidóvásár a szó-szoros értelmében csak úgy kongott az ürességtől. Sem eladó, sem vevő nem volt s így iparosaink és kereskedőink várakozásukban nagyon csalódtak. Az állatvásáron azonban már nagyobb volt a forgalom. Idegen vevők is szép számban jelentek s így külföldre is nagyobb szállítmány ment. Az állatok ára nevezetesen felszokott úgy, hogy sok gazda telt erszénnyel távozott haza. Felhajtottak 35 db bikát, 794 db tehenet, 291 db üszőt, 954 db ökröt, 508 db tinót, 397 db éves borjút, 99 db szopós borjút s 530 db lovat, összesen tehát 3608 dbot. Ezek közül eladásra került 1682 db. A megvásárolt állatok közül Ausztriába, Stejer, Német és Olaszországba, valamint a magyar alföldre szállítottak el sokat.

Draga cserebogár. Egy körjegyző sehogyan sem tudta rávenni a falu lakosságát, hogy irtsa ki a nagyon elszaporodott cserebogarakat. Nem használt a buzdítás, fenyegetés, tehát új módszert eszelt ki. A leleményes jegyző kidoboltatta a községeiben, hogy a kihirdetéstől számított nyolcadik nap délelőtt tíz órájára kiki hozzon a jegyzői lak udvarára cserebogarat annyit, amennyit csak összeszedni képes. Egy darab cserebogárért két fillért ad! A falvak népei nagy vadászatot rendeztek a cserebogarakra; apraja-nagyja kivonult a gyümölcsösökbe s nap-nap után szedték a cserebogarakat. A kihirdetett időre kocsikon szállították zsákokba gyömöszölve a kártékony rovarokat. Mielőtt az átvételt eszközölték volna, a jegyző egy nagy gödröt ásott az udvar végébe s tüzet rakatott bele. A mikor az megtörtént, fölbontatta s egyenként beleolvasta a lángoló gödröbe, pontosan följegyezvén, hogy ki mennyit szállított. A mikor az utolsó cserebogárra került a sor, már naplemente felé járt az az idő. Ezt az egyet kézbe vette, gombostűre tűzte, azt mondván, hogy megtartja magának emlékül s ezért az ígért két fillért nyomban kifizette. Az atyafiak várták a rengeteg szállítmány kifizetését, de biz' ez elmaradt, mert a jegyző ur megmagyarázta, hogy ő nem azt ígérte, hogy valamennyi cserebogarat megveszi, hanem hogy egy darab cserebogárért két fillért ad s ez ígérének eteget is tett. Az atyafiak összenéztek s jó képet vágtak a sikerült tréfához, mellyel az ötletes nótárius népeinek gyümölcsöseit a pusztulástól mentette meg.

Ki akar egyéves önkéntes lenni. Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbenhagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évtizedek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle, miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végezték, előkészültségükre, foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. A ki 1883-ban született, már elkésett. Születési év közlendő. Prospektust bárkinek készséggel küld Lichtblau Albert tanfolyam igazgató Debreczenben.

Mily bajban szenvedő fordul az eredmény legnagyobb kilátásai a Ferencz József keserűvíz természeti gyógyerejéhez? Óriási tömege ez a dolgozó emberiségnek, akár szellemi vagy kézi munkával foglalkozzék, melynek viszás, rákérészerített életmódja folytán akár az emésztésben, akár egyáltalán a legfontosabb szervekben érzett zavarok miatt panaszra van oka. De azon szegény gazdagok is, a kik az asztal örömeiből nagyon sokat élveztek, s elhíjasodással fenyegettetnek, mindig biztos, bélürüléseket hatványozó Ferencz József keserűvízhez menekülnek. Ez esetekben elődeinknél részben növényi, részben műleges könnyebbítő szerek s ezek közt nem ritkán igen költségesek voltak kéznél. E szerek gyakran valamelyes gonosz következményekkel, káros visszahatással voltak összekötve. A Ferencz József keserűvíz e szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán oly zavaroknál, melyek vérbőség és emésztési hibák folytán jöttek létre, tulszárnyalta már.

Mint normális adag elégséges egy boros pohár — 150 gramnyi vízzel, reggel éhgyomorral; a víz hőmérséklete ne haladja meg a 12 R. fokot, de ajánlatos külön köresekben az orvosok tanácsát igénybe venni.

Bár milyen különbözők is a szenvedések, melyekkel a természet az ő kedvencét, az embert meglátogatja, egyuttal kevés megbetegedésre alkotott olyan könnyű különleges gyógyezközt, milyent a Ferencz József ásványvíz képez, mely általános kedveltsége és használata miatt most már mindenütt, még távoli világrészekben is, könnyen megszerezhető.

Vetőmagvak ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten nyers árúért 50 kilogrammonként: *vörös here* 52—58 K, *lucerna* 53—58 K, *muharmag* 7—7½ K, *baltacim* 12½—13½ K, *répamag* impregnált 36—44 K, nem impregnált 25—35 K.

Arany árkeletpótlék június hóra. A vámiletekeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál szedendő árkeletpótlékot (agiót) f. évi június hóra a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok es. és kir. pénzügyminiszteriumával egyetértőleg 19½%-ban állapították meg.

Állategészségügy. A földmivelésügyi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos adatok szerint f. hó 22-én vármegyénk területén 1 községben takonykór és bőrféreg, 1 községben ragadós száj és körömfájás, 8 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 4 községben rühkór, 7 községben sertésorbáné és 32 községben sertésvész volt.

A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zeneműfolyóirat 10-ik füzeté a következő szép zeneműfolyóiratok közli: Lányi Ernő „Rodostó“ nagyhatású finom izlésű zongora jellem darab. II. Egbert Van Alstyne „Novankó, indián jelenténe és dal, amelyet Küry Klára a „Királyné férjé“-ben énekelt és táncolt. III. Heidelberg Albert „Páris dala“ a legújabb népszerű „Aranyalma operett“ keringő dallama. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat minden egyes füzeté. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Előfizethetni a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában. Budapesten VIII. Józsefkörút 22/24, hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

Nyári vasuti menetrendünk május 1-től: *Zalaegerszegre* érkezik a) *Bobárol* 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 45 p. délután, 9 ó. 47 p. este; b) *Csáktornyáról* 9 ó. 15 p. reggel, 8 ó. 24 p. este; *Zalaegerszegről* indul a) *Bobára* 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. délelőtt, 4 ó. 12 p. délután; b) *Csáktornyára* 4 ó. 59 p. reggel, 5 ó. 50 p. délután. **Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Szentiván között.** *Zalaegerszegről* indul *Szentivánra* 6 ó. 10 p. reggel, 11 ó. 54 p. délelőtt, 2 ó. 33 p. délután, 5 ó. 09 p. délután; 9 órakor este. *Zalaegerszegre* érkezik *Szentivánról* 7 ó. 57 p. reggel, 2 ó. 01 p. délután, 4 ó. 48 p. délután, 7 ó. 52 p. este. *Zalaszentivánról* indul *Nagykanizsra* felé: 6 ó. 47 p. reggel, 12 ó. 40 p. délután, 3 ó. 55 p. délután, 6 ó. 03 p. délután (vegyes vonat), 9 ó. 54 p. este (gyorsvonat), 2 ó. 21 p. éjjel. *Zalaszentivánról* indul *Sombathely felé*: 5 ó. 16 p. reggel (gyorsvonat), 7 ó. 24 p. reggel, 1 ó. 29 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 13 p. délután, 7 ó. 20 p. este (vegyesvonat), 2 ó. 17 p. éjjel.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.80	8.—
rozs		5.90	6.—
árpa		5.50	—.—
zab		5.30	—.—
lóher		—.—	—.—
bükköny		—.—	—.—
tengeri		5.80	—.—
fehérbab		—.—	—.—
tarkabab		—.—	—.—

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlén férjem, illetőleg bátyám és nagybácsink

LEOPOLD NÁNDOR

építészeti vállalkozónak

elhalálása alkalmával részvételükkel és megjelenésükkel mély fájdalomukat enyhíteni kegyesek valának. — fogadják ez utón is legbensőbb hálánk kifejezését.

Zalaegerszeg, 1904. május 25.

Özv. Leopold Nándorné és a Csernko család

NESTLÉ FÉLE Legtökeletesebb tápszer csecsemők részére.

gyermekliszt

Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülőknek proba dobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNÁL** féle főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Reggeli előtt

egy pohár **rohitschi Tempel-forrás** vizet ha iszunk, az étvágyat csinál és elősegíti az anyagcsereét. A **Styria-forrás** vizének ugyanolyan, azonban erősebb hatása van.

Főraktár Magyarországra **Hoffmann Józsefnél** van Budapesten, **Báthory utca 8.**

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**
Társ szerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

Uj pék üzlet.

Értesítem a t. közönséget, hogy a **Körmeny-utca**-ban, a **Nagy Károly**-féle házban

pék üzletet

nyitottam. Minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a vevő közönség igényeit, úgy a **sütemények jóságára** mint **árára** nézve teljesen kielégítsem.

A tisztelt közönség szives pártfogását kéri

NAGY IMRE.

BÉRBEADÓ LAKÁS.

Az uri-utca 6. számú házban 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, az egész ház padlása, pince, udvar és kert 1904. augusztus hó 1-től, esetleg azonnal is bérbe adó.

Megjegyzendő, hogy ezen ház nagyon kedvező feltételek mellett eladó, úgy szinte eladó a Wlassics utca 8. sz. és a Deák-téren levő 7. számú ház.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

KUMMER GYULA
kávész Zala-utcában.

Kerestetnek

tisztességes, szolid leányok

elárusítóknak

mézeskalácsos üzletbe.

Cím a kiadóhivatalban.

Bécsi tisztító-intézet

Bécs, II/6. — Telefon 19.294 sz.
Kaisermühlendamm 89/91.

I. osztály.

Vegyteni tisztító-intézet férfi-, női- és gyermek-ruhák számára.

II. osztály.

Ruhák festése (szétbontva vagy szétbontás nélkül).

VII. osztály.

Diszitési osztály.

VIII. osztály.

Kesztyűk, bálipők, finom bőranyagok tisztítása és festése.

III. osztály.

Szőnyegek, butorok és szoba díszítékek tisztogatása.

IX. osztály.

Mindenmü ékszerollak tisztítása és festése.

IV. osztály.

Gőzmosás.

X. osztály.

Impregnáló intézet mindenmü vízhatlan és tűzálló anyagok számára.

V. osztály.

Finom tisztítás.

VI. osztály.

Függönyök s csipkék mosása és festése.

Kisebb javítások ingyen, nagyobbak mérsékelt áron teljesítenek.

Legközelebbi felvételi hely Zalaegerszegen Weiser és Pollák kereskedésében.

Sümegegyen egy 40 év óta fennálló, jó forgalmu

fűszer- és liszt-üzlet

egybekötve tőzsde, pálinka-mérés és szappanfőzdével, más vállalat miatt minden órában átadandó.

Az érdeklődőknek legcélszerűbb a személyes megjelenés.

Bővebb felvilágosítást ad

Mautner Adolf.

TARCSA gyógyfürdő Vasvármegyében.

Glaubersó tartalmu szénsavdús vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös éghaj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás, 4 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene; szép kirándulások. A női szerek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szerek bajjai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 22-től szeptember végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdő-igazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. Barta Kornél v. tanársegéd. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén kitünő ivóvízzel ajánlható. Megrendelések Tarcsafürdő igazgatóságához intézendők és Budapestén Édeskuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V. Erzsébet-tér 8.) Vidéki városokban és nagyobb helyeken minden ásványvíz kereskedésben és jobb fűszerüzletben kapható. Vusuti állomás, posta és távirat helyben. Budapestről és Győről naponta Tarcsafürdő feliratu közvetlen II. od osztályu kocsik közlekednek oda-vissza.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Zalaegerszegen a Kazinczy-téren (Heinrich W. és L. urak üzlete mellett) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

férfi szabó üzletet

nyitottunk.

Több éven át a külföldön u. m. Berlin és Bécs legelőkelőbb udvari szabó cégeinél nyert tapasztalataink által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy t. rendelőinket minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítsük.

Mérték szerinti megrendelések bel- és külföldi szövetekből, angol és francia divat szerint, pontosan eszközölnetnek.

Kiváló tisztelettel

INDRA és GASPARICS
papi-, katonai- és polgári öltöny készítőik.

5 KORONAÉRT

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 db) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jácmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

SCHEFFER D. SÁNDOR

BUDAPEST, VIII. ker., Bezerédy-utca 3. szám.

LINIMENTUM CAPS. CO. MP.
A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 34 év óta megújítható betörésgátló alkalmatosságként ismert. Szükség esetén utazatok miatt bevitelre alkalmas. A legújabb utazatok miatt eredeti üvegeket kicseréljük új, a Richter-féle "Richter" üvegekbe. A dobozban a "Horgony" védjegyvel és a Richter-féle jegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legújabb gyógyszerárban kapható.
Főiskola: Török József gyógyszerésznél
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
oszt. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizgáltassa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készült.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.
Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
B KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

Idény: május—október.

(Téli kúrák október—aprilis hónapokban.)

Ásvány- és iszapfürdő Daruvár

(SLAVONIÁBAN)

A cs. kir. szab. déli vasut állomása. — Közvetlen összeköttetés Budapest- és Béccsel.

Vastartalmu forrás- és iszapfürdők.

Hőfok 34°—50° C. Márvány-, porcellán-, tükör-, iszap- és lápfürdők. Sikeres gyógyhatással bír az összes női bajoknál, vérszegénység, köszvény és csúszos bántalmaknál. Kényelmesen berendezett fangó-osztály, begöngyölések a kitünő gyógyhatásu daruvári ásványiszappal, mellyel különösen idült csúszos és köszvényes bántalmaknál, valamint idült női bajoknál (exsudátoknál) fényes eredmény érhető el. Az ujonnan épült és kényelmesea berendezett lakozobák, ugyszintén az ugyancsak most épült olvasóterem, a „János“-fürdővel és a fangó-osztállyal zárt fűthető folyosó által vannak összekötve. Már a római idők óta híres, jóhatásu fürdő, a slavoniai középhegység gyönyörű völgyében fekszik, erdős magaslatoktól övezve. A fürdők és lakoztályok egy remek árnyékos sétány közepén fekszenek. Acetylén világítás, zenekar, lawn-tennis, tekepálya, táncmulatságok, kölcsönkönyvtár. Gyönyörű kirándulások a történetileg nevezetes és tájképileg pompás környékbe. Főlséges séták, melyek leginkább nyugalmat és üdülést kereső városiaknak alkalmasak. Étkezés a fürdőszállodában havonta: I. osztály 80 korona, II. osztály 60 korona. Előzékeny kiszolgálás. Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők kedvezményben részesülnek. Az elő- és utóidényben tetemes árengedmények. Fürdőorvos dr. Fischer Simon, azonkívül a városban még két orvos működik. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál a

Daruvári fürdőbérlet igazgatósága.

Eladás darab szerinti eredeti gyári árakban fennfekvő gyári árlap után.	Főraktár: Kosztelitz Miksa vegyes kereskedése ZALAEGRSZEGEN.	Minden valóban praktikus háziasszony aki a zománc-edény minőségét nemcsak a szín tetszősége után ítéli meg, hanem a használatban való tartósságra és olcsóságra súlyt fektet , most eskis a szürkére zománczott SECESSIO-edényt vesz. Westen P. betéti társaság, Pozsony-Ligetfalu.	Főraktár: Korein József vegyes kereskedése ZALASZENTGRÓTON.	Eladás darab szerinti eredeti gyári árakban fennfekvő gyári árlap után.
--	--	---	---	--

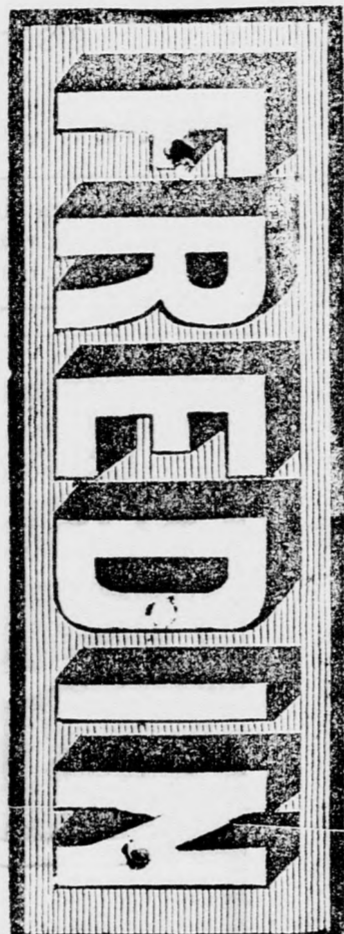

Kérjen
csak Ön
Selle és Kary-féle

Somatose
Aidható külsőleg
a has tápanyagát tartal-
masa (tojásfehérje és
sól) maján-m. itélet,
kényen oldható por-
alakban,
a lehető legjobb
erősítő szer
gyengé, a táplálkozásban
veszamaradt egyéneknek,
mellbetegeknek, idegbe-
geknek, gyomorbeteg-
nek, gyermekgyógyosoknak,
angol kórban szenvedő
gyermeknek, gyógyulók-
nak stb. stb.,

Vas-Somatose
alakjában, különösen
sápkórban
szervezőknek orvosi-
lag ajánlott.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti csoma-
golásban valódi.

Festékgyárak előtt
Bayer fr. és társa, Elberfeld.

Legjobb tisztítószert

minden finom lábbelire;
sárga és fekete.

Különösen ajánlatos Box-
calfs, Oscaria, Chevreaux-
és Lackipóhoz.

BÉCS XIII.

VIZGYÓGYINTÉZET

és Szanatorium

KÓSZEGEN, (Vas megye) vasutállomás. Egész éven át nyitva, betegek és üdülők számára. Gyönyörű fenyves, park és sétahelyek. Legszebb gyógyeredmények. Igen olcsó ár. **Prospektus bérmentve.** Tulajdonos és igazgató orvos **dr. Dreiszker József.**

„Király forrás“

Kostrenitz ROHITSCH mellett

dús szén-sav tartalma által kitünő

Üdítő ital

savankás új borral vegyítve.

Gyógyvíz

kiváló hatással bír: gyomorkatarrus és bélhurut, májbajoknál és sápkórban, véréngesség és többféle betegségeknek.

Ásványvíz kivitel

Kostreinitz, posta Podplat Rohitsch mellett (Steierország).

Főelárusító raktár:

Kosztelitz Miksa

fűszer kereskedő és sörraktárosnál
Zalaegerszegen, az „ARANY BÁRÁNY“
átellenében.

Kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkeres-
kedésben és vendéglőben.

Ára 1 1/2 literes üvegekben 14 fillér.

Meghívó.

A „Dunántúli helyi érdekű vasut részvénytársaság“
1904. évi június hó 14-én d. e. 10 órakor

Budapestben, saját hivatalos helyiségében, Eötvös-utca 14. szám alatt

XIV. rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a részvényesek az alapszabályok 19., 20. és 22. §-ára való figyelmeztetés mellett és azzal hivatnak meg, hogy a részvények 8 nappal a közgyűlést megelőzőleg a magy. leszámítoló és pénzváltóbanknál Budapestben, Bayerische Vereins banknál Münchenben, esetleg a társaság igazgatóságánál teendők le. A letéteményezés alól az alapszabályok 19. §-ában felsorolt részvényesek fel vannak mentve.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése az 1903. üzletévről.
2. Az 1903. évi zárszámadások előterjesztése és megállapítása.
3. A tiszta nyereség felhasználása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény iránti indítvány.
5. Az új felügyelő-bizottság megválasztása.

Az igazgatóság.

Mérleg. Vagyon: Adóskok 1014435-83. Építési számla 25096800.—.

Uj építési számla 206242-58. Tartalékalap készlet számla 428673-35. Összesen 26746151-76. — Teher: Részvénytőke számla 25096800.—. Tartalékalapok 428673-35. Hitelezők 325837-03. Nyereség 1903. évre 894841-38. Összesen 26746151-76 korona.

Nyereség és veszteség számla. Bevételek: Áthozat 1902. évről 4547-08.

Üzleti bevételek 925533-80. Kamatok 12358-89. Összesen 942439-77. Kiadások: Költségek 28615-97. Közös állomás 7704-30. Szállítási egyenesadók és illetékek 11278-12. Nyereség 894841-38. Összesen 942439-77 korona.

A számadásokat felülvizsgálta és rendben találta a felügyelő-bizottság. Budapest, 1904. május 19-én Müller Henrik sk., Gross Károly sk., Hajós Mihály sk.

Az eredeti évi zárszámadások a társaság hivatalos helyiségében június 1-től betekintheők.

XXIV-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélú célokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365.000 K összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	50.000 K	20 nyeremény á	500 K
1 „	20.000 „	50 „	100 „
1 „	10.000 „	100 „	50 „
2 nyeremény á	5.000 „	1000 „	20 „
5 „	2.000 „	6500 „	10 „
10 „	1.000 „		

Huzás visszavonhatlanul 1904. évi június hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapestben (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

DUPLA VILLANYDELEJES

KERESZT
vagy
CSILLAG.

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és feloldít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór) idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

SCHEFFER D. SÁNDOR

Budapest, VIII. Bezerédy-utca 3. szám.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására, a **Schicht** által újonnan feltalált

mosó kivonatot,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

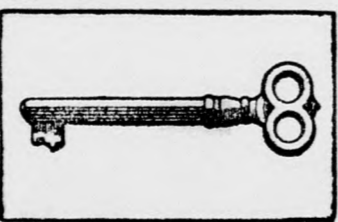
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességet vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélküldözhetővé válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészeketől mentes.

..... Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharásban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kölikafájdalmak, szíverős, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatince, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztrice, Pincze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

Nagy

népszerű.

ségnek örvend

a SCHÜTZ áruház olcsó osztálya,

ahol visszamaradt áruk
kerülnek mélyen leszállí-
tott áron eladásra.